PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Olav Lüüs
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 Tallinn

Teie 16.02. 2005 nr OSIV-2-7/05/258

Meie 17.03. 2005 nr 1.5-3/1727-1

Kontrolliaruande eelnõu "Maaparandussüsteemi hooldustoetus"

Lugupeetav härra Olav Lüüs

Teie poolt esitatud kontrolliaruande eelnõu "Maaparandussüsteemide hooldustoetus" on läbi arutatud Põllumajandusministeeriumi maaelu arengu osakonna koosolekutel 4. märtsil ja 9. märtsil k.a, samuti maaparandusbüroode spetsialistide õppepäeval 10. märtsil 2005 Haapsalus.

Põllumajandusministeerium (edaspidi *ministeerium*) nõustub eelnõud läbiva seisukohaga, et eelnevatel aastatel on maaparanduse kaudu maasse investeeritud väga palju vahendeid ja maaparandussüsteemide hooldamine tervikuna ei ole vabariigis vajalikul tasemel.

Eelnõus esitatud konkreetsete ettepanekute osas on ministeerium järgmistel seisukohtadel:

1) ettepanek lk 9 - ministeerium pöördub ettepanekuga Keskkonnaministeeriumi poole Vabariigi Valitsuse 31. jaanuari 2005. a määruse nr 24 "Riigimaa kasutusvaldusse andmise ja riigimaale kasutusvalduse seadmise kord" § 16 lõike 3 täiendamiseks maaparandushoiutööde nõudega. Kasutusvaldaja poolt tekitatud kahjude sissenõudmine on reguleeritud teiste seadustega;
2) ettepanek lk 10 - põllumajandusministri määruse ""Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks-ühtne programmdokument aastateks 2004-2006" meetme 3.4 "Integreeritud maaparandus" tingimused" eelnõusse on kavandatud nõue, et investeeringutoetuse saaja peab ehitatud, rekonstrueeritud või uuendatud maaparandussüsteemi kasutama sihtotstarbeliselt vähemalt viie majandusaasta jooksul ja sellega kaasneb ka hooldustööde tegemise kohustus;
3) ettepanek lk 11 - ministeerium ei pea otstarbekaks maaparandussüsteemi hooldus- ja uuendamistööde kandmist maaparandussüsteemide registrisse, sest nende tööde tegemisel ei muutu registriandmed. Analoogselt ei kanta ka

Lai 39/41 Telefon 625 6101 Reg nr 70000734
15056 TALLINN Faks 625 6200 E-mail pm@agri.ee

05 01895

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 18.03.05 Reg nr OSIV-2-7.1/05/258-2

näiteks korteri või hoone hooldus- ja remonditöid ehitiste registrisse. Ministeeriumi tööplaani on lülitatud Maaparandusseaduse muutmise seaduse eelnõu ettevalmistamine ning nimetatud seadusega on kavandatud kehtestada maaparandushooldustööde aastakava üldnõue. Riigile mittekuuluval metsamaal olevate maaparandussüsteemide hooldusnõude tagamiseks kaalume ettepaneku tegemist Keskkonnaministeeriumile Metsaseaduse eelnõu § 10 lõike 4 muutmiseks;

4) ettepanek lk 13 - ministeerium ei nõustu eelnõu lk-l 8 toodud väitega, et Põllumajandusministeerium on riigis olevatest maaparandussüsteemidest 2/3 omaniku esindaja. Suurim riigimaal paiknevate maaparandussüsteemide valdaja (477 000 ha) on Riigimetsa Majandamise Keskus, kes korraldas aastatel 2000- 2001 oma valduses olevatel maaparandussüsteemidel ülevaatuse ja on teinud ka vastavad kavad süsteemide hoiuks ja rekonstrueerimiseks.
Jätkuvalt riigi omandis oleval maal, mis hõlmab ca 20% põllumajandusmaal paiknevatest maaparandussüsteemidest, teostavad riigivara valitseja õigusi ja kohustusi maavalitsused.
Jätkuvalt riigimaal paiknevate maaparandussüsteemide hoiutööde korraldamine on probleemne. Selle maa edasise kasutamisotstarbe üle otsustamine ei ole ministeeriumi pädevuses. Probleemist, et maavalitsustel puuduvad rahalised vahendid jätkuvalt riigimaal paiknevate maaparandussüsteemide hooldamiseks, on teavitatud Vabariigi Valitsust. Vastavasisuline kirjavahetus, tuginedes Vabariigi Valitsuse seaduse § 66 lõikele 3, mille järgi maavalitsused on Siseministeeriumi valitsemisalas, on toimunud ka regionaalministriga.
Riigimaal paiknevate maaparandussüsteemide inventeerimine pole lähiaastatel ressursside puudumise tõttu võimalik. Käesoleval ajal toimub piirkondlike maaparandusbüroode poolt andmete maaparandussüsteemide registrisse kandmisel maaparandussüsteemide piiride korrastamine ja arvelevõtmine kaardimaterjali alusel.
Kuna maaparandussüsteemi hooldamine on ennekõike maaomaniku või valdaja kohustus, on ministeerium seisukohal, et jätkuvalt riigimaa osas tuleb probleemi lahendamiseks nimetatud maale leida tegelik omanik või rentnik.
Ministeerium ei pea otstarbekaks maa-alale, millel paiknevad maaparandussüsteemid, toetuse saamiseks nõuete kehtestamist, sest lähtuvalt Maaparandusseadusest kehtib hoiukohustus kõikidele maaparandussüsteemide valdajatele. Hoiutööde otstarbekuse otsustavad maaparandusbürood hooldustööde aastakava menetlemise käigus.
Ministeerium kohustab taotlejaid järgima Veeseadusest tulenevaid veekaitsenõudeid maaparandussüsteemide hooldustöödel alates 2006. aasta tööperioodist;

5) ettepanek lk 14 - ministeerium jättis 2005. aasta hooldustööde nimistust välja mullavalli laialiajamise ja lisas sellesse nimistusse kopratammi likvideerimise;

6) ettepanek lk 15 - maaparandustööde hinnakujundamisega tegeleb Maaparanduse Ehitusjärelevalve ja Ekspertiisibüroo, kes 2005. aastaks on välja töötanud uued ajakulul põhinevad hooldustööde ühikmäärad;

7) ettepanek lk 16 - ministeerium kaalub Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse § 38 muutmist, et näha ette hooldustoetuse taotlemise võimalust ka seltsingutele;

8) ettepanek lk 21 - ministeerium kaalub toetuse taotlejale aastakava muutmise võimaluse andmise otstarbekust alates 2006. aasta tööperioodist;

05 01896

9) ettepanek lk 24 - ministeerium kohustab seda maaparandusbüroo töötajat, kes on maaparandusühistu juhatuse liige, astuma maaparandusühistu juhatuse liikme kohalt tagasi.

Lugupidamisega

Ester Tuiksoo
minister

Teadmiseks: piirkondlikud
maaparandusbürood, EEB

Olev Krist, olev.krist@agri.ee, 625 6243

Lai 39/41
15056 TALLINN
Telefon 625 6101
Faks 625 6200
Reg nr 70000734
E-mail pm@agri.ee

05 01897

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE JA INFORMATSIOONI AMET

Hr Olav Lüüs
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie: 16.02.2005 nr OSIV-2-7.1/05/257

Meie: 16. märts 2005 nr 2-1/ 778-1

Kontrolliaruande eelnõu "Maaparandussüsteemi hooldustoetus"

Vastusena Teie kirjale teatame, et oleme tutvunud "Maaparandussüsteemi hooldustoetuse kontrolliaruande" eelnõuga. PRIA-poolsed tähelepanekud seoses riikliku maaparandussüsteemi hooldustoetusega on puudutanud valdavalt taotluste ning kinnituste menetlustähtaegu ning vastavad ettepanekud on esitatud ka Põllumajandusministeeriumile määruse "Maaparandussüsteemi hooldustoetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord" eelnõu ettevalmistamisel 2005. aastal.

Lisaks esitaksime täiendava kommentaari kontrolliaruande eelnõu "Maaparandussüsteemi hooldustoetus" punkti 1.7. kohta, millega tehakse ettepanek näha hooldustoetuse maksmise korras ette tingimused toetuse taotlemiseks ja maksmiseks ka maavaldajatele, kes tegutsevad seltsingulepingu alusel. Põhjendus, et maavaldajatel võib olla seltsingulepingu kaudu efektiivsem maaparandushooldust teha, kuna üldjuhul paikneb ühel kuivendatud talumaal ainult osa suurest maaparandussüsteemist ning igaühel ei tasu eraldi hooldustööde tegemiseks osta tehnikat, peab tõenäoliselt paika. Samas osutuks seltsingu kui toetuse subjekti puhul probleemiks see, et kuna seltsingul puudub juriidilise isiku staatus, siis pole tal tsiviilprotsessiõigusvõimet, st seltsingu vastu hagi esitada ei saa, sest seltsingul on lepinguline olemus. Seadusandja ei anna "seltsingu" mõistet, vaid "seltsingulepingu" mõiste. Seltsingud ei ole ka raamatupidamise- ja käibemaksukohustuslased, puuduvad nõuded kapitalile (tegemist on seltsingulepingu alusel tegutsevate seltsinglastega), ebamäärased on piirid juriidilise isiku kui seltsinglase ja kui ettevõtja vahel jne. Sellest lähtuvalt ei toetaks PRIA võimalust anda toetust seltsingule kui füüsilise või juriidilise isiku staatust mitteomavale isikuteühendusele.

Arvestades eelpooltoodut palume veelkord kaaluda ettepanekut seltsingute lülitamiseks toetuse subjektide nimekirja. Maavaldajatel peaks olema võimalus sõlmida seltsinguleping ka siis, kui nad toetust taotlevad eraldiseisvate juriidiliste isikutena või füüsilisest isikust ettevõtjatena.

Lugupidamisega

Mati Kermas
Peadirektori kohusetäitja

Tõnis Kreinin 7 371 360

RA 013159

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 17.03.05 Dok nr OSIV-2-7.1/05/257-24

Narva mnt. 3
51009 Tartu
http://www.pria.ee

Telefon 7371 200
Faks 7371 201
E-post: pria@pria.ee

Registrikood 70005967